

SLOVENSKI NAROD.

Izkaša vsak dan svojo, izvenredno modro in praznično.

Izkaša: Prostor 1 m/m X 54 m/m za navadne in male oglase 40 vin., za uradne razglase 60 vin., za poslano in reklame 1 K. — Pri naročilu nad 10 objav popust.

Vprašanjem glede inseratov naj se priloži znamka za odgovor.

Upravišтво „Slov. Naroda“ in „Narodna Tiskarna“ Knaflcova ulica št. 5, pritrilčno. — Telefon št. 90.

„Slovenski Narod“ velja v Ljubljani in po pošti:

v Jugoslaviji:		v inozemstvu:	
celoletno naprej plačan	K 84—	celoletno	K 95—
polletno	42—	polletno	50—
3 mesečno	21—	3 mesečno	26—
1	7—		9—

Novi naročniki naj pošljejo v prvi naročnino vredno po nakaznici. Na samo pismena naročila brez poslatve denarja se ne moremo ozirati.

Uredništvo „Slov. Naroda“ Knaflcova ulica št. 5, L. nadstropje.

Telefon št. 34.

Dopise sprejema le podpisane in zaštetne frankovane. Rokopisov ne vrača.

Posamezna številka velja 40 vinarjev.

Prof. —YMOB:

Ruski boljševizem.

II.

Boljševski program.

»Rossijskaja federativna sovjetska republika« razpada na vrsto svobodnih republik, ki so med sabo v precej rahli zvezi in tvorijo državno zvezo. V vsaki republici zboruje sovet delavskih in kmečkih poslancev (sovet rabo-čih i krestjanskih deputatov). Sedanje zastopstvo vojaštva v teh sovetih naj pozneje odpade, ker bi kasneje na mesto armade stopilo splošno oboroženo delavcev in kmetov. Pravico volitev v te sovjete imajo delavci, kmetje in uslužbeni sovjetske republike od 18. leta naprej. Drugi stanovi in poklici, ki se ne štejejo med delavce in uslužben- ce, nimajo volilne pravice. Na čelu federativne ruske sovjetske republike, gospodarstva — komune, kakor jo imenuje Ljennin, stoji sovet sovetov, generalni svet zastopnikov posameznih sovetov. On voli svet narodnih komisarjev t. j. centralno vladno. Vladno oblast v posameznih pokrajinah ima pokrajinski sovet, v okrožjih, okrajih in občinih dotični okrožni, okrajni in občinski sovet, vedno pod pogojem, da je večina poslancev boljševiška. Dokler ne zmagajo v dotičnem okrožju, okraju ali občini boljševiška načela, — v to svrhu se sme uporabljati tudi orožje, — velja dotična republika samo za teritorij in je podložna moskovski ali petrogradski vladji. Petrograd je glavno mesto severne komune s predsednikom Zinov- jevom. Ljennin je predsednik jednakega kolegija v Moskvi.

Poleg sveta narodnih komisarjev obstoji v vsaki republici izpolniteljna komuna (izvrševalna) z veliko oblastjo. Nemška poslanika grof Mirbach in prof. Karl Helfferich sta n. pr. morala izročiti svoje akreditivne predsedniku izvrševalne odbora Sverdlovu, ne pa predsedniku republike Ljenninu. Kompetence obeh korporacij niso ločene in vedno znova se pojavljajo kompetenčni konflikti, ki ostajajo mnogokrat nerešeni.

Vse nastavitve (sotrudniki in služanci) izbire sovet in jih sme vsak hip zopet odstaviti. Ti državni uradniki dode plačo v višini meze kvalificirane delavca. Višjim uradnikom je pa moč dovoljeno, da imajo na enkrat več mest v različnih resorih in seveda plačo vseh teh resorov na enkrat. Za javno varnost skrbi rdeča gar- ga. Ko bodo vse komunistične reforme izvršene, ima vse prebivalstvo vsak »tovariš« in vsaka »tovarišica« dol- žnost izvrševati policijsko službo, izme- nično en do dva tedna na leto. Istočas- no se s takšno policijsko službo dose- že »demokratska vzgoja ljudskih mas«.

Boljševski agrarni program, kakor ga čitamo v ustavi, je bil končan že leta 1905. In takoj po zmagi revolucije so ga boljševiki začeli izvrševati. Vsa zemljiška last je državna. Vsak dela- vec in vsak boljševiški prepričan kmet sme vzeti za sebe toliko zemlje, kol-ikor jo hoče in more sam obdelovati. Ne sme pa nič prodati, dati v najem ali ob- delavati zemljo z najetimi delavci. Dopustno je obdelovanje večjih zemljišč zadržno. Kmetje, ki radi starosti, bo- lezni ali matorosti ne morejo obdelav- ati zemlje, izgube pravico na uporabo zemlje, toda država jim da penzijo.

Kakor vidimo je boljševiška agrar- na reforma izbrala neko srednjo črto med gospodarstvom posameznika in med komunizmom. Revni kmet, ki sam obdeluje zemljo, jo obdrži. Celotno njegov sin jo sme podedovati, dokler jo sam obdeluje in dokler mu to dopusti vaški sovet.

Slično je z nacionaliziranjem in- dustrije. Vse tvornice in delavnice so državna last. Upravljaljo jih delavski od- bori, imenovani od sovetov. Delavni čas je največ 42 ur na teden (dnevno 6 ur inkusivno nedeljo ali 7 ur brez nje) najnižja meza spodoben eksistentni minimum. Privatna zemljiška last, vsehviš hise in pohištvo, obleke, opra- ve itd. preide s časoma v last komune, v kolikor presega 750 rubljev letnega dohodka v mestu in razmerno svojo na deželi. Prebivalstvo se enakomerno razdeli na novo opremljena stanovanja.

Država monopolizira vse kreditne zavode (banke, posojilnice in hranilni- ce, penzijske zavode itd.). Zasebni banč- ni in prihranjeni imetek vsehviš je pla- dano zavarovalnino se zapleni izvenz- mahen dopusten ostanek. Državni dol-

govji so izbrisani z dekretom, izvzemši neznamenit ostanek v prid onim ruskim lastnikom državnega dolga, ki so se podpisali udeležili z majhnimi zneski. In- direktni davki se odpravijo, ostanjejo in občutno povišajo se direktni davki na dohodke, na dopustni ostanek premo- ženja, na darove in dedščine, na pri- rastek vrednosti.

Cerkev je popolnoma ločena od države, šole in lastnine. Čekvena po- slojpa so last komune. Državljanji jih smejo uporabljati za politične in držav- ne skupščine. Vera je zasebna zadeva posameznika in svoboda združenja je neomejena, zato se smejo ustvarjati svoboda verska združenja, ki imajo ka- kor vsa druga društva pravico uporab- ljati cerkvena poslopja za »takozvano božjo službo«. Nek dekret od januarja 1918. izpolnjuje te določbe v smislu, da da ona društva, ki zahtevajo od svojih članov neko versko konfesijo, nimamo pravice, da si pridobijo lastnino ali da bi tvorile juristično osebnost.

Mislím, da sem izvzemši določbe o zunanjí politiki (o kateri poročam dru- gikrat) podal prvi splošni pregled o programu sedanjih gospodarjev evrop- ske Rusije. Ne gre pa toliko za napisa- no vsebino programa nego za zmisel, kako se ta program razlaga in kako se uporablja. Tu se še le pokažejo prav posebno jasno posebne lastnosti boljše- vizma, ki še le pokažejo, kaj ima člo- večstvo pričakovati od te struje. Prihod- nji članki bodo podrobneje očrtali iz- vrševanje boljševiškega programa.

Dr. Ivan Marja Čok:

Rimski pakt, Italija in nje morala.

Pariz, 19. junija.

Jugoslovansko - italijanski konflikt je eden najtežjih, kar se jih je pojavilo pri mirovni konferenci v Parizu. Teža- va ne obstoja le v tem, da je ta spor med dvema zaveznikoma, ampak pred- vsem v neizmenosti, požrečnosti moč- nejšega, t. j. Italije, ki se opira pri svo- jih zahtevah na »londonski pakt«, tajen dogovor, sklenjen z drugimi velesilami pod popolnoma drugačnimi razmerami, kakor so nastopile ob času, ko se naj pakt izvršil. Saj je bil ta tajni pakt pi- san na račun Avstro - Ogrske, ki je da- nes nj več; pri paktu je dalje bila ude- ležena velesila Rusija, je za koncesije dobila protikoncesije, a ta danes niti za- stopana ni na mirovni konferenci; a kar je glavno, med vstopom Italije v sve- tovo vojno in svršetkom vojne leži du- ševna revolucija člega sveta, izražena v Wilsonovih točkah, ki so jih sprejele vse države, Italija tudi. Wilsonovi pri-ncipi imajo dati urediti člega sveta bistveno popolnoma drugačno pod- lako, ne le glede državnih mej, ampak tudi glede njih uredbe in medsebojnega občevarja (izključitev tajne diplomac- je). S tem, da je Italija pristala na Wil- sonove principe, je eo ipso odpadel lon- donski pakt: i vsled forme, v kateri je bil sklenjen (kot tajen pakt in pa, ker se volja naroda ni vpoštevala), i vsled njegove materialne vsebine, ki se ni- kakor ne sklada z Wilsonovimi prin- cipi, ampak jim je direktno nasprotna.

Nemoralno je zato, če Italija danes zahteva izpolnitev tega pakta: in danes ni več nikaka tajnost, da Italija spravi- lja ravno iz tega razloga i Francijo i Britanijo v veliko zadrego, ker zahteva od njiju, da honorirata svoj podpis pod pogodbo.

Nemoralnost italijanskih zahtev je pa tem večja, ker Italija zahteva od svojih zaveznikov, da izpolnijo na ško- do Jugoslavije tajni pakt, ki je bil brez vednosti Jugoslovancev sklenjen, a se sama ne drži pakta, sklenjenega glede spornega ozemlja z Jugoslovanci, ne taj- no, ampak javno in slovesno na Kapito- lu v Rimu. Da, komaj pol leta pred skle- nitvijo premirja, je bil sklenjen

»Rimski pakt«.

kot rezultat kongresa zatiranih nar- odov, ki se je vršil od 6 do 8. aprila 1918 v Rimu, in ki se glasi takole:

I. Splošni sporazum med avstro-ogorskimi narodnostmi.

Zastopniki narodov, ki so celotno ali deloma podvrženi avstro-ogorskemu gospodarstvu: Italijani, Poljaki, Romuni, Čehi-Slovaki in Jugoslovanci, so se spo- razumeli za skupno delovanje na pod- laci sledečih principov:

1. Vsak od teh narodov proklamira svoje pravo, da ustvari ali spo- polni svoje jedinstvo v na- rodni državi v svrhu dosege po- polne politične in gospodar- ske neodvisnosti.

2. Vsak od teh narodov priznava, da je avstro - ogrska monarhija orodje germanskega gospodarstva in glavna ovira uresničenju njegovih aspiracij in pravic.

3. Kongres priznava zategadelj po- trebo skupne borbe proti skupnim tlač- teljem dotlej, da bo vsak narod dose- gel svoje popolno odrešenje, svoje celotno narodno uje- dinjenje in svojo politično svobodo.

II. Podlaga italijansko - jugoslovanskega sporazuma.

Zastopniki italijanskega in jugoslo- vanskega naroda so sporazumni še po- sebej v sledečem:

4. Kar se tiče odnošajev med ita- ljansko nacijo in nacijo Srbov, Hrvatov in Slovencev, poznano tudi pod imenom »jugoslovanska nacija«, priznavajo za- stopniki obeh teh narodov, da je je- dinstvo in neodvisnost jugo- slovanskega naroda v ži- vljenjskem interesu Italije, ravno tako, kakor je stvoritev italijan- skega narodnega jedinstva v življen- skem interesu jugoslovanskega naroda. Zastopniki obeh narodov se torej zave- zujejo, zastaviti vse svoje moči tekom vojne in ko nastopi mir, za to, da se ta cilj obeh narodov popolnoma doseže.

5. Izjavljajo, da je osvoboditev Jadranskega morja in njegova obramba protivsakemu se- danjemu in bodočemu so- vrazniku v življenjskem interesu obeh narodov.

6. Zavezujejo se, uravnati prijatel- skim potom, v enakem interesu dobrih in odkritosrčnih bo- dočih odnošajev med obema narodoma, vseča teritorialna vpra- šanja na temelju principa na- rodnostij in pravnarodov, da sami odločajo o svoji bodoči usodi, in to na način, da ne bo preju- dicirano vitalnim interesom obeh nar- odov, ki bodo določeni, ko nastopi mir.

7. Skupinam enega ali drugega na- roda, ki bi se morale nahajati znotraj mej drugega naroda, bo priznana in ga- rantirana pravica, da bo respekti- ran njihov jezik, njihov kulturni in njihov moralni in ekonomični interes.

S tem paktom je Italija priznala Ju- goslovanom popolno pravico do politič- ne in ekonomične samostojnosti. Kako se zлага s tem dejstvo, da dočim je priznala druge na novo ustanovljene države (Česka, Poljska), — nekatere že celo pred podpisom premirja — Ju- goslavije še do danes ni priznala, da, celo izjava iz tega nepriznanja posledice, ki so za to državo jako težke. In, ali leži priznanje ekonomske samostojnosti v tem, da Italija, ki je v posesti cele za- padne obali Jadrana, reklamira zase Trst, celo istrsko obal. Reko, skoro ce- lo Dalmacijo, Valono in protektorat v Albaniji? Glasom pete točke rimskega pakta imata pa oba naroda, italijanski in jugoslovanski, vitalni, torej enak in- teres na tem morju. Zakaj nam pa da- nes Italija kratkomalo odreka skoro vsako pravico do tega morja in nas po- di preko Julijskih in Dinarskih Alp v notranjost zemlje, hoteč ohraniti Adrijko kot izključno svojo domeno, »mare nostrum«? Dalje izjavlja v tem paktu Ita- lija, in to je popolnoma resnično, da je v njenem vitalnem interesu zjedinenje in neodvisnost Jugoslovancev. Kako pa danes Italija s te strani postopa? S tem, da hujska Albance proti nam, podpira in ščuva Bolgare, ki so še danes sovraž- nikj Antante, k sovražnostim proti naši državi (kakor so prišli bolgarski memo- randi na konferenco mira v Pariz?); princ Borghese, ki hoče biti poslanik v Beogradu, a ne more biti, ker ne pri- znava naše države, gre v — Budimpe- sto h boljševikom, da lažje dela proti nam, a v sporu med Jugoslovanci in av- strijskimi Nemci glede celovskega basi- na — izjavlja, da spada ta basin v nje- no interesno sfero, da lažje pomaga Nemcem pri njihovih pretenzijah proti nam. Da, Italija daje potuho onemu maj- hnemu številu naših lastnih državlja- nov, ki glede našega jedinstva nastopa- jo v destruktivnem zmislu (posredova- nje, da je prišla Radičeva »spomenica« na mirovni kongres itd.)!

Italija se je dalje obvezala, vsa sporna teritorialna vprašanja rešiti pri- jateljski »à l' amiable« v interesu do- brih in odkritosrčnih bodočih odnošajev med obema državama, in to na temelju principa narodnosti in samoodločevanja narodov. Danes Italija razume »prijat- eljsko reševanje« tako, da Signor Or- lando odklanja stik z osicelijemim za- stopniki naše države! A predloge Jugoslo- vancev glede arbitraže in plebiscita v okupiranem ozemlju jednostavno od- klanja. Zakaj? Ker se boji, da bi svet zvedel resnico, resnico namreč, da na- rod v okupiranem spornem ozemlju o- zemlju odklanja sladkost italijanskega režima. oziroma komaj želi in čaka, da se reši takih blagoslovov kulture, kakor jih Italija se- daj deli med naš narod z aretacijami, internacijami, šikanami in žalitvami.

Slednjič dela danes Italija ravno di- jametralno nasprotno od tega, k čemur se je zavezala v 7. točki rimskega pakta, namreč: zatira naš jezik v ura- dih, prepoveduje njega rabo v šolah, v cerkvi, da celo v domači hiši, odpravlja znake naše kulture, težko oškoduje na- še moralne in ekonomične interese. Ju- goslovanske vojake, ki so, da pospešijo propast Avstrije, položili na italijanski fronti orožje, pod pogojem, da se jih ne smatra vojne vjetnike, je Italija sprejela in jih danes traktira kot vjetnike in, ker so Jugoslovanci, kot vjetnike slabše vr- ste. Jugoslavija je takoj ob propadu Av- strije odpravila v Italijo vse italijanske vojne vjetnike, ki so se nahajali na na-šem ozemlju. Italija naše državljane, ki, odkar so člani Jugoslavije, niso več nje- ni sovražniki, kljub neštetim zahtevam obdržava v najhuzdravnejših malaričnih krajih Italije, da tam bolehaljo in žalost- no umirajo.

Evo, to je italijanska kultura; a mi »barbarski« Jugoslovanci, imenujemo to, kadar milo govorimo, »nemoralnost«. (Dalje prihodnjič.)

Politične vesti.

Politični klub JDS. Sestanek no- coj ob 20. uri v Česki Obci.

SLOVENIJA PROTESTIRA.

Ljubljanski dopisni urad poroča z dne 22. junija: Resolucije proti nasil- nemu pariškemu miru so poslane de- želni vladji za Slovenijo sledeče obče- line: Krčevina pri Ptuj, Gradišče, Gru- škovec, Polensak, Sv. Barbara v Ha- lozah, Sedlašek, Sv. Elizabeta v Halo- zah, Sv. Andraž v Leskovcu, Sv. An- draž v Slov. gorah, Trnovska ves, Velika Varnica, Savci, Cermošče, Do- brina, Plat, Rankovec, Sveta Katarina, Sv. Mohor, Tekavec in Zetale, vse iz- ptujškega okraja. Nadalje občinski za- stop St. Jernej na Dolenjskem ter krajevni organizaciji JDS v Lužarjih pri Velikih Laščah in v Loškem Po- toku.

Aretacija boljševika Alojzija Mune na Češkem. V Kladnu so pretekli teden aretirali znana češka boljševika Muno in Zapotockega, ki sta že delj časa na Češkem širila boljševiško gibanje in ščuvala proti češko - slovaški republi- ki. Muna je bil aretiran v prvi vrsti za- radi tega, ker se je dokazalo, da je v stalni zvezi s predsednikom madjarske sovjetske vlade v Pešti, z Belo Kunom. Med Muno in Belo Kunom je posredo- val bivši urednik nekega socialnodemo- kratičnega lista na severnem Češkem Antonin Janoušek, ki je v zadnjem času bival večinoma v Pešti, od koder je na- to potoval po nalogu Bele Kuna po če- škí zemljah ter vršil tam boljševiško propagando. Bela Kun je bil tako v stal- ni zvezi ne samo s Prago in Kladnom, marveč tudi z Brnom in Moravsko Ostravo. Obstojal je pravcati boljševi- škí komplot proti češko - slovaški repu- blici. Muna, Zapotocki in Janoušek so skrbeli ne samo za to, da se razširi boljševiško gibanje na Češkem, marveč so skušali tudi na gospodarskem polju iz- podkopati pozicijo češke države na ta način, da so dovažali v Češko - Slova-ško cele tovore falsificiranih bankovcev. Zlasti 100kronskih ban- kovcev se jim je posrečilo vtihotapiti na Češko cele vozove. Dovažali so po- tvorjen denar večinoma posební v to svrhu najeti kurirji, ki so imeli svoje glavno torišče v Breclavi. Tu je bil njih zaupnik železničar Josip Počta. Ti če- škí boljševiki so bili takisto v ozkih stí-kih z dunajskimi komunisti. Skoraj isto- časno, ko so v Kladnu prijeli Muno, je uspeo radiotelegrafski postaji na Pet- řinu pri Pragi vloviti brezlično brz- javko Bele Kuna in sori navedenega Antonina Janouška, v kateri obveščata

češki proletarijat, da sta na Slovaškem proglasila vladno slovaške sovjetske re- publike. Zajeta je bila tudi brezlična depeša Bele Kuna in Janouška, naslov- ljena na nemško avstrijsko vladu, v ka- teri je obveščala o proglasitvi slovaške sovjetske republike in o započetí borbi proti češko - slovaškemu — imperijaliz- mu. Jasno je, da sta Muna in Janoušek zasnovala celo zaroto proti obstoju če- ško - slovaške države ter s tem zagre- šila zločin veleizdaje. Muno so prepe- ljali v Prago, kjer so ga izročili vojne- mu sodišču. Ker je na Češkem proglaše- no vojno stanje in ker je Muna razen tega še obdolžen, da je v ruskem vjet- ništvu zakrivil smrt mnogih poštenih češko - slovaških legionarjev, ni izklju- čeno, da bi vojno sodišče ne izreklo nad njim smrtne kazni.

(Poročila iz Zagreba.)

ZBOROVANJE SLUŽKINJ V ZAGREBU.

Zagreb, 23. junija. Včeraj se je vr- šilo tu zborovanje služkinj, na katerem se je razpravljalo o težnjah tega stan- u in uvedbi 9. urnega dela.

BOSANSKI ŽELEZNIČARJI PRI ŽE-LEZNIŠKEM MINISTRU.

Beograd, 23. junija. Minister Vulo- vić je sprejel danes deputacijo iz Bos- ne, ki mu je predložila želje in težnje železničarjev v Bosni in Hercegovini. Minister jim je obljubil, da bo, kolikor je v njegovi moči, storil za olajšavo njihovega položaja in da bo zlasti vpo- števal prošnje za premeščenje v Hr- vatsko in Slavonijo, v kolikor pripu- ščajto službeni ozir.

IMENOVANJE.

Beograd, 23. junija. V ravnateljstvu železnice v Zagrebu se bodo v kratkem izvršile velike izpremembe. Za ravnat- elja železnice bo imenovan inženir Fran- či, ki je bil doslej prideljen železni- škemu ministrstvu v Beogradu.

ITALIJANI DELAJO NEPRILIKE TUDI V BEOGRADU.

Beograd, 23. junija. Pri italijan- skem poslanstvu v Beogradu se je pri- petilo, da je poslanstvo odreklo vizum na potne liste, ki jih je izdal za potova- nje hrvatski ban. Notranji minister je v sporazumu z ministrskim predse- dnikom Protićem interveniral v tej zadevi v Parizu.

IZVOZ MEDU DOVOLJEN.

Beograd, 23. junija. V kratem bo dovoljen izvoz medu. Za Hrvatsko je že določen kontingent, ki se bo sme- iz- važati, vendar bo treba za vsak vagon plačati posebno pristojbino.

ZVIŠANJE POŠTNIH PRISTOJBIN.

Beograd, 23. junija. V par dnevih bo izšla naredba o zvišanju poštinih pri- stojbin za celo kraljevino. Poštne pri- stojbine se bodo zenačile s pristojbi- nami, ki so sedaj u veljavi v Srbiji.

VPRASANJE PARLAMENTARNIH POČITNIC.

Beograd, 23. junija. Kakor se trdi v tukajšnjih parlamentarnih krogi, bo delo Narodnega Predstavništva trajalo še kakih 12 dni. Po preteku te dobe se bo Narodno Predstavništvo odgovdilo do 1. avgusta. V teku teh 12 dni delovanja Narodnega Predstavništva naj se reši še vprašanje agrarne reforme.

USTAVLJEN PROMET Z MEDJI- MURJEM.

Zagreb, 23. junija. Po nalogu višje oblasti je ustavljen do preklica vsa pro- met z Medjimurjem. (Razlogi so zuna- nepolitični.)

UREDITEV URADNIŠKIH PLAČ.

Zagreb, 23. junija. Zveza javnih nameščenecv je prejela iz Beograda izvršavno obvestilo, da je ministrski svet odobril načrt o zvišanju dohod- kov državnih nastavitelencev ter odlo- čil v to svrhu kredit 10 milijonov kron mesečno. Ti poviški plač naj se izpla- čajo uradnikom kot dnevnice in sicer od 1. julija dalje, do definitivne uredi- tve uradniškega vprašanja.

ČLAN RUSKE DUME RODIČEV V BEOGRADU.

Beograd, 23. junija. V Beograd je prispel član ruske dume in znani poli- tik Rodičev. Po njegovih izjavah se je položaj armade generala Djenikina po zadnjih bojih znatno izboljšal.

NOV LIST V SPLITU.

Split, 23. junija. V Splitu bo prišel s 1. julijem izhajati list »Narod«, glasi- lo nacionalistov.

NAKUP MATERIJA V SOLUNU.

Beograd, 23. junija. Vlada je sklenila, da kupi ves material, ki so ga po premirju pustili Angleži v Solunu za ceno 2 milijonov funtov sterlingov.

(Poročila iz Beograda.)

ZAKON O DRŽAVLJANSTVU V NARODNEM PREDSTAVNIŠTVU.

Beograd, 23. junija. V zadnji seji Narodnega predstavništva so se pojavila glede državljanstva tujerodnih elementov v naši kraljevini različna mnenja. Vseled tega so bili §§ 5, 6 in 7 omenjenega zakonskega projekta vrnjeni odboru, da vprašanje znova prouči. Odbor je imel danes dopoldne v popoldne v tej zadevi posvetovanja in razprave v prisotnosti ministra dr. Kramerja. Razprava še ni končana, zaradi tega je bil v današnji seji Narodnega predstavništva, v kateri bi se morala nadaljevati specialna debata o zakonu o državljanstvu, ta predmet odložen za dnevnega reda in pride v eni prihodnjih sej na vrsto.

DEMONSTRACIJE BEOGRADSKO VISOKOŠOLSKO OMLADINE.

Beograd, 23. junija. Danes dopoldne je prišlo do hrupnih demonstracij beogradske visokošolske omladine vsled neke naredbe komande mesta, da morajo vsi, ki nosijo vojaško obleko, nastopati po vojaških predpisih in častniki pozdravljati. V Beogradu se nahajajo namreč velika množina mlajših in starejših ljudi, ki so sicer že odpustili iz vojaške službe, toda vsled pomanjkanja civilnih oblek še dalje nosijo uniforme. Vseled tega so se dogajali dan za dnevom neprijetni slučaji, ker so vojaške straže velikokrat nastopale proti ljudem v vojaški obleki, ki pa niso bili več vojaki. Tudi častniki so prihajali v neprijetni položaji, ker jih mnogi vojaki niso pozdravljali. Vseled tega je komanda mesta odredila, da se mora vsak, ki nosi vojaško obleko, ravnati po vojaških službenih predpisih. Mnogi visokošolci se tej odredbi niso hoteli pokoriti in je prišlo do aretacije petorice visokošolcev. Vseled tega dejstva je visokošolska omladina demonstrirala na vseučilišču, pred vojnimi ministrstvom in na Terazijah. Na Terazijah je iz doslej še neznanega vzroka oddala vojaška straža nekaj strelcev v zrak, ne ve se pa še, ali so bili strelci oddani na povelje policijskega uradnika, ali pa na lastno pest od službe največjih ljudi. Vse to bo dognala šele preiskava. Pričakovati je, da bodo skoro gotovo vsled te svoje odredbe kaznovani komandant mesta in ljudje, ki so oddali, oziroma povzročili strele. Cela zadeva je došla danes popoldne v Narodnem predstavništvu na razgovor. Ko je bila razprava v Narodnem predstavništvu že končana, je prišla v parlament dijaška deputacija, ki je naznala, da so ravnokar zaprli zopet dva dijak. Minister Pribežević je zahteval takoj natančnejša poročila in odredil v sporazumu z vojnimi ministrom, da se dijak ne mudoma izpuste.

IZROČITEV POSLANCA PETEJANA.

Beograd, 23. junija. Danes bi bilo moralo priti v Narodnem predstavništvu na dnevni red tudi vprašanje o izročitvi poslanca Petejana, katerega tožijo kot odgovornega urednika ljubljanskega »Napreka«. Ljubljanski notarji, češ, da je v nekem članku obdolžil notarje, da izrabljajo delovne sile svojih uradnikov. Imunitetni odbor pod predsedstvom profesorja Polića predlaga izročitev, izgleda pa, da odbor v tem vprašanju ne bo imel sreče. Velika večina poslancev stoji namreč na stališču, da »Naprejek« članek ne pomenja osebne žalitve enega ali drugega notarja, ampak vsebuje le dopustno kritiko žurnalista, oziroma poslanca nad razmerami, ki so vladale, oziroma še vladajo med gotovo kategorijo uslužbencev in njih šefi. Verjetno je, da bo parlament izročitev poslanca Petejana odklonil.

UREDITEV URADNIŠKIH PLAČ.

Beograd, 22. junija. (Zakasnolo.) V včerajšnji seji je ministrski svet razpravljal o uradniškem vprašanju. Referat je podal minister dr. Kramelj v smislu referata je bilo sklenjeno, da se do definitivne ureditve plač državnih nastavljenecv provizorično povišajo prejemki državnih uslužbencev in sicer: aktivnih uradnikov, učiteljev, nižjih uslužbencev, penzionistov ter udov in sirot. Povišanje naj velja od 1. julija t. l. ter se bo izvršilo tako, da se državnim uslužbencem dajo ali posebne dnevnice, ali pa zvišajo draginjske doklade. V to svrhu je ministrski svet odobril mesečni kredit 10 milijonov kron, s katerim naj se krijejo povišani izdatki v osvobojenih krajih. Izvedbo in podrobnosti je prepustil ministrski svet ministru dr. Kramerju in finančnemu ministru dr. Ninčiču z naročilom, da se naj tozadevna naredba v najkrajšem času objavi.

NOVELA K ZAKONU O SRBSKEM SOLSTVU.

Beograd, 22. junija. (Zakasnolo.) Kakor znano, je minister prosvete Davidović predložil parlamentu nedavno projekt novele k srbskemu zakonu o

srbskem solstvu. Ta novela ureja valed vojne v nared apravljenke šolske razmere v Srbiji. Med temi določbami se nahaja tudi določba o sviananju učiteljskih plač. Naknadno je ministrski svet odobril, da se v ta zakon vvrsti določba, ki izenačuje učiteljske plače na celotnem teritoriju kraljevine in sicer tako, da stopi v veljavo istočasno s splošno regulacijo in izenačenjem uradniških plač v naši državi. Po predlogu ministra Davidovića bodo učiteljske plače začele s 1680 dinarji, čim položi učitelj usposobljenostni izpit (t. j. po 2 letih provizoričnega službovanja), ima pravico do X. činovnega razreda z začetno plačo 2400 dinarjev na leto. Učitelj avanzira potem do VIII. činovnega razreda in so najvišje plače 5000 dinarjev.

Neodrešena domovina.

»Ako takoj ne snamete zastav, boste še danes v Trstu!« Na Telovo se je okitil kakor po navadi naš lepi Trst pri Reki. Na neki hiši sta zaplapolali dve zastavi: hrvatska in srbska. Ali za malo časa. Prišel je v hišo laški »maršal« za zahteval, da morajo takoj sneti obe zastavi in zagrozil: ako takoj ne snamete zastav, boste še danes v Trstu. Torej s Trstom grozi. Kako žalostna usoda je dohitela Trst, da je postal simbol našega težkega trpljenja. Danes so tržaške temnice polne našega ljudstva, pride pa dan, ko bo ves svobodni Trst poln Jugoslovancev. Temnemu Trstu mora slediti svetli Trst!

Svoje slovanske priimke pridno polajšujejo na Reki. Uradni list reškega »Consiglio Nazionale« priobčuje zopet nove priimke raznih renegatov na Reki. Neki Vidmar se imenuje odslej Vidali, Milić Mili, Stosić Stocchi, Tominić Tomini. Doležal Dolcetti, Kuschnigg Baciotti.

Reški »Consiglio Nazionale« divja in dela, kar hoče. Sedaj razglašajo razsode v sodni dvorani v imenu Viktorja Emanuela III. Jednast odvetnikov je protestiralo proti poveljstvu interiranih čet proti tej samovolji reških Italijancev. Na Reki je danes Jugoslovane brezpraven. Ta »Consiglio Nazionale« hoče zakopati Reko v velikanke dolgeve. Sklenil je, da zadolži mesto za 100 milijonov lir, to je za 300 do 400 milijonov kron, katere bi moralo plačati vse reško meščanstvo. Med tem protestira 40.000 Rečanov proti početju »Consiglio Nazionale« in odklanja vsako odgovornost za ta dolg, ki bi napolnil žepe raznih dvomljivih elementov.

Slovanski svet.

K občinskim volitvam v Pragi. Občinski volitev v Pragi, ki so se vršile 15. t. m., se je udeležilo 120.774 volilcev. Na vsakih oddanih 1328 glasov je odpadel 1 mandat. Od teh glasov so dobili narodni demokrati (Mladočehi in statopravniki) 38.933 glasov, t. j. 29 mandatov, češki socialisti in naprednjaki 27.301 glas t. j. 21 mandatov, socialni demokrati 26.498 glasov ali 20 mandatov, lidovci (klerikalci) 7087 glasov, t. j. 5 mandatov, združenj Nemci 5034 glasov ali 4 mandate, trgovci in obrtniki 4095 glasov, t. j. tri mandate. Židje 3945 glasov, t. j. tri mandate, nemški socialni demokrati 2449 glasov, t. j. 2 mandata, in židovski socialni demokrati 1326 glasov, t. j. 1 mandat.

Mirovna konferenca.

MEJE V PARIZU.

LDU. Bern, 20. junija. Jugoslovanski tiskovni urad v Parizu poroča: Svet petorice ministrov za zunanje posle je imel v sredo popoldne sejo v palači Orsayjski. Razpravljal je predvsem o mejah med Poljsko in Ukrajino v Vzhodni Galiciji. Kakor doznavamo iz verodostojnega vira, so te meje že določene končnoveljavno, tako da bosta obe zainteresirani vladi dobili o tem uradno obvestilo. Nadaljni predmet posvetovanja je bila meja med Avstrijo in Jugoslavijo na Koroskem. Kakor se govori je tudi v tem vprašanju že izrečena zadnja beseda. Končno so se pečali z določitvijo mednarodnopravnega štatusa za Gdansk. V ta namen so mešani komisiji, sestojeci iz civilnih in vojaških funkcionarjev, poverili naloge, izdelati načrt pravilnika in odstraniti vse težkoče, ki bi se pojavile.

Italija.

Dosedanja demobilizacija laške armade. Od premirja dosedaj je Italija demobilizirala 225 oficirjev generalne šarže, 74.993 višjih in nižjih oficirjev in 2.100.000 mož iz letnikov 1874-1900.

Iz 106. seje

deželne vlade za Slovenijo z dne 17. junija 1919.

Koroški interniranci. V zadevi internacij je bilo sklenjeno: Ker Nemci niso izpolnili pogojev premirja in še vrh tega zelo slabo ravnajo z našimi interniranci, se Nemcem, ki se še pri nas pridružujejo v internaciji, ne bo moglo še bolj olajšati položaja, kakor se je že pričnelo in se jih še ne bo izpustilo, da bi bilo to že pripravljeno. Nadaljnje postopanje je popolnoma

odvisno od stališča, katerega se bodo držali Nemci glede naših internirancev.

Rusko - jugoslovanska vzajemnost. Izda se poziv na obnovo in poglavitno zblizvanje obeh narodov. Takoj naj se organizira v vseh večjih krajih odbore uglednih oseb in zastopnikov društev, ki naj z vsimi dovoljenimi in primernimi sredstvi zbirajo darove, katere se da na razpolago jugoslovansko - rusnemu odboru v Beogradu, ki ima nalogo, da pomaga Rusom, ki so pribežali in se še zatekajo v bratskem zaupanju v našo državo.

Za umetnost. Kupi se od umetnega slikarja Henrika Smrekarja akvarelna slika »Deveta dežela«. Slika se izroči poverjenstvu za socialno skrb za olepšavo lastnih prostorov. Društvu »Slovenskih vpadljajočih umetnikov v Ljubljani« se obljubi nakup nekaj umotvorov iz slovenskega oddelka pariške jugoslovanske razstave, ko se umotvori povrnejo v Ljubljano.

Za suplente na srednjih šolah, ki imajo popolne izpite, je bilo sklenjeno, da se jim izplačujejo počenši z dnem 1. maja 1919 začasno do 30. aprila 1920 službeni prejemki pravih učiteljev v IX. činovnem razredu.

Tečaj za učitelje. Poverjenstvo za uk in bogocastje priredi štiri tedenski tečaj za izobrazbo učiteljev na trgovskih nadaljevalnih šolah.

Enoletni trgovski tečaj. Upoštevanje izredne razmere se izjemoma dovoli, da smejo lastniki in voditelji enoletnih trgovskih tečajev in učnih zavodov izdati za šolsko leto 1918/19 sami izpričevala in se odreja, da odpadejo za leto preizkušnje pred posebno izpraševalno komisijo. S prihodnjim šolskim letom stopi navedba od 17. maja 1919, št. 501 v popolno veljavo.

Proti malariji. V delno kritje obratnih stroškov za ustanovljeno štajo za malarijo v ljubljanski deželni bolnišnici se dovoli komisiji za začasno vodstvo in likvidacijo deželne uprave prispevek 4000 K.

Delavske selitve iz Nemške Avstrije. Za omogočenje preselitve slovenskih delavskih družin iz Nemške Avstrije v domovino, se dovoli poverjenstvu za socialno skrb potrebni kredit.

Socialna skrb. Za ustanovitev posvetovalnic za matere, katere naj bi dobivale brezplačno zdravniške nasvete za nego dočkov, se dovoli poverjenstvu za socialno skrb kredit 10.000 kron. Za institucijo oskrbnih sester, oziroma za nabavo košar, v katerih bi donosale oskrbne sestre materam ob porodu perilo in druge potrebščine, se dovoli kredit 25.000 kron.

Osebnost. Josip Zbanič, me-roizkusnik bivšega glavnega meroizkusnega urada na Dunaju, se prevzame v tukajšnjo državno službo. Pomožni uradnik pri višjem šolskem svetu Viktor grof Lichtenberg se imenuje kancelistom v XI. čin. razredu.

Izpred sodišča.

Izpred tukajšnjega porotnega sodišča.

Okoli 7000 kron vrednega vola sta ukradla. Prva porotna razprava večeraj je veljala Josipu Miklavčiču in Blažu Jugovicu, ki sta bila obtožena, da sta ukradla v noči 15. aprila t. l. posestniku Pavlu Demšarju v Valterski vasi okoli 700 kg težkega, nad 7000 kron vrednega vola, ki sta ga odgnala preko Skofje Loke do Gaštea. Ponudila sta ga mesarju Hafnerju, rekoč končno, da sta ga kupila na Primorskem za 4500 kron ali sta se ločila v svojih besedah. Razpravljajo predsejudo predsednik dež. sodišča dr. O. Papež, obtožbo zastopa prvi državni pravnik Bežek. Obtožena priznavata svojo krivdo. Miklavčič je bil obsojen na 14 mesecev težke ječe in Jugovic na 12 mesecev težke ječe.

Poskušeni roparski umor. Ivan Gašperin, rojen leta 1902, v Štodoru, se je dne 11. aprila t. l. pridružil Antonu Poljanški, ki je napravil izlet ob Bohinjskem jezeru. Zvalil je Poljanška do ceste, češ, da si bosta ogledala neko električno napravo. Kakih sto korakov od ceste je Gašperin ustrelil dvakrat na Poljanška, ki je zadet padel na tla, vendar pa je še vstal in se branil s kamenjem proti Gašperinu, ki je potem še streljal nanj, pa ga ni več zadel. Gašperin je star šele 17 let. Pravi, da se je zbal Poljanška in zato streljal. Porotniki so vprašanje glede roparskega umora zanimali, potrdili pa vprašanje o težki telesni poškodbi. Gašperin je bil obsojen na 3 mesece zapor.

Drzen vlom pri belem dnevu na Mestnem trgu. Včeraj popoldne se je vršila pred tukajšnjo poroto razprava proti trem vlomilcem, ki so dne 11. aprila t. l. ob pol 1. popoldne vlomili v trgovino s papirjem Giontini in v juvelirsko trgovino Eberle na Mestnem trgu. Sodnemu stolu je predsedoval predsednik deželne sodišča dr. O. Papež, kot prisodnik sta fungirala sodna svetnika Peterlin in Nagode, državno pravništvo je zastopal prvi državni pravnik Bežek, zagovornika pa sta bila dr. Natlačen in dr. Krejci. Obtoženci so sami mladi ljudje, najstarejši 21 let, najmlajši 17 let. Kljub svoji mladosti pa so izvršili vlom na Mestnem trgu tako drzno, da je že iz tega samega dejstva spoznati, da so imeli dobro šolo. Obtoženci so: Sikst Cattarinich, rojen leta 1900 na Malem Lošinj; Andrej Bamachovicz, rojen l. 1902, na Reki in Ivan Lucich, rojen leta 1903, na Reki.

Obtožnica navaja, da so se sestali omenjeni trije v Zagrebu, kamor so prišli iz Reke, nato so se dne 10. aprila pripeljali v Ljubljano, kjer so skupno prenočili v hotelu Tivoli, dne 11. aprila dopoldne pa je kupil obtoženec Bamachovicz v neki trgovini dilet, s katerim sta on in tovariš Cattarinich vlomila ob pol 1. opoldne najprvo v trgovini s papirjem Giontini, kjer sta pobrala iz ročne blagajne 210 kron denarja, ker pa jim je bil ta znesek premajhen, nato še v trgovini z zlatino Eberle, kjer sta pobrala 9 zlatih in več srebrnih, nikelnastih in jeklenih ur v skupni vrednosti 14.510 K. Obtoženec Lucich je ostal med tem časom na straži pred trgovinama. Po izvršenem vladu so se podali vsi trije na kolodvor, odkoder so se z izvoščkom odpeljali v Zalog, kjer jih je kmalu nato dosegla roka pravice. Hoteli so se odpeljati nazaj v Zagreb. Pri obtožencih se je dobilo še vse ure, denarja pa le še malo. Pri zaslišanju pri policiji sta skušala obtoženca Bamachovicz in Cattarinich zvaliti večji del krivde na Lucicha, ker sta ga imela na sumu, da ju je on izdal.

Obtoženec Cattarinich izpove, kako so obtoženci prišli v Ljubljano, prenočevali v hotelu Tivoli in kako sta on in tovariš Bamachovicz, dne 11. aprila jutraj sklenila, izvršiti kje vlom, ker jim je bil primanjloval denarja. Natančno razloži še, kako sta neženirano vlomila v trgovino Giontini, da jima pa je bila tamkaj dobljena vsota premalenkosta, kako sta vlomila nato še pri Eberlu, pobrala ure, on zlasti zlate, kako je potem spotoma v izvoščku on »daroval« Lucichu, ki baje o vladu in tatvini ničesar ni vedel, zlato damsko uro in kako so končno v Zalogu padli v roko pravice.

Glavni obtoženec Bamachovicz izpove v bistvu isto, izgovarja se pa pri tem na pijanost in pove tudi par dogodkov iz svojega življenja na Reki, kako je kradel sardine itd. Tudi on trdi, da je obtoženec Lucich nedolžen, da ni vedel za vladu itd. Predsednik prebere nato dve pismi, ki jih je pisal ta obtoženec Lucichu v zaporu, iz katerih je razvidno, da so se vsi trije poznali že na Reki in da se niso spoznali šele v Zagrebu, da so bili organizirani v neki večji tatfinski družbi in da mu kazen ni najhujše, da je še vedno vesel in da upa, da bo v septembru že zopet na Reki.

Tretji obtoženec Lucich, ki je bolan na obeh in nosi črna očala, odločno taji vsako vednost o vladu in o tatvini in se gostobesedno zagovarja s svojjo boleznijo, da ga je bilo sram te družbe, da je zato na policiji tajil znanje s svojimi soobtožencema, ker ima ženo in dvoje otrok ter se roti, da uro, katero mu je »podaril« Cattarinich, ni pogledal, da jo je spravil v žep, ker ga je prisilil k temu Bamachovicz in da ni poznal nje vrednosti, niti misli na to, kako sta njegova soobtoženca prišla do nje.

Priča nadstražnik Fr. Vrečar izpove, kako je dne 11. aprila okrog 1. popoldne naznanil trgovcu Eberle vladu, kako se je na postaji izvedelo, da so trije sumljivi elementi najeli izvoščka ter se odpeljali v Zalog, kako so jih nato v avtomobilu zasledovali ter že okrog 2. popoldne aretirali. Izpove tudi, da sta se obtožena Bamachovicz in Lucich razgovarjala med potjo v Ljubljano in kako je Lucich prosil svojega tovariša, da naj prevzmeta Bamachovicz in Cattarinich z ozirom na njegovo rodbino vso krivdo nase. — Prečita se nato izpoved trgovca Ivana Giontini, kjer ta konstatira, da so mu vlomilci ukradli 210 kron denarja. Izpoved trgovca Eberla poudarja, da so mu vlomilci odnesli 9 zlatih, več srebrnih, nikelnastih in jeklenih ur v skupni vrednosti 14.510 K in da je bila zlata damska ura, ki se je dobila pri obtožencu Lucichu, vredna 450 kron. Vse ukradene predmete pa je dobil vrnjene.

Sodni stol je predložil nato porotnikom po kratkem posvetovanju štiri glavna vprašanja, prvo glede krivde Cattarinicha, drugo glede krivde Bamachovicza, tretje glede krivde Lucicha, četrto pa glede krivde prvih dveh obtožencev zaradi rabe napačnih potnih listov, ter eno dodatno vprašanje, v slučaju, da se krivda obtoženca Lucicha zanika, glede njegove soudeležbe pri vladu in tatvini.

Državni pravnik Bežek je nato utemeljeval obtožbo ter poudarjal krivdo obtožencev, nakar sta govorila še oba zagovornika, dr. Natlačen za obtoženca Cattarinicha in Bamachovicza, dr. Krejci za obtoženca Lucicha. Stavila sta njihovo krivdo v kar najmilejšo luč.

Po daljšem posvetovanju so izrekli porotniki krivdorek, in sicer glede prvega, drugega in četrtega vprašanja soglasno z da, glede tretjega soglasno z ne, ter potrdili dodatno vprašanje s soglasnim da.

Sodni stol je nato izrekel sodbo, in sicer na podlagi §§ 171, 173, 174 a in 179 kaz. zak., upoštevajoč olajšujoče okoliščine: obtoženec Cattarinich na 2 leti težke ječe z enim trdim ležiščem mesečno; obtoženec Bamachovicz na 3 leta težke ječe z enim trdim ležiščem mesečno in Lucich na 5 mesecev ječe z enim trdim ležiščem. Obtožencem se vsteje preiskovalni zapor od 12. aprila do 23. junija v kazni ter imajo nositi tudi stroške kazenskega postopanja. Razprava se je končala ob 4/8 zvečer ter so obtoženci kazen takoj nastopili.

Izpred Mariborske porote. Zvečerinske roparske umor. Dne 5. decembra l. l. so v bližini Kurotovega mostu pod Zgornjo Radgono našli na nekem vrhu ležeče razmesarjeno truplo mladeniča. Pri natančni preiskavi se je dognalo, da je nesrečnej zadobil nič manj kot 13 vbodilajev, med temi nekaj v trebušino in v prsa. Kmalu so v nesrečni žrtvi očividnega nasilja spoznali 16letnega sina posestnika Fekonja iz St. Jurja ob Ščavnici. Dne 29. novembra, torej teden popreje, je Fekonja poslal svojega sina v Radgono po zdravlila. Pričakovali so ga na večer, a sina ni bilo ne tisti dan, ne naslednje dni, izginil je brez sledu. Vsa poizvedovanja so le dognala, da je sinko bil dopoldne v Radgoni, da so ga še popoldne videli v družbi nekega vojaka, a kam je izginil na večer, to si ni dalo dognati. Ljudje so sumnjili več fantov, ki so bili po večini člani tedanje Narodne straže v Zgornji Radgoni, imenovala so se imena: Franc Kocbek, Franc Friedau, Jakob Kavčič ter brata Peter in Pavel Dokel. Toda kaj gotovega se ni dalo izslediti. Sumnjencev so šele letos pred Veliko nočjo rodila vsaj delni uspeh. Kocbeka je namreč pričela peč vest, sklenil je svojo skrivno na tem zverinskem umoru zaupati spovedniku. Ko se je končno za ta korak odločil, seveda ni dobil odveze. Iz obširne in zanimive nizove izpovedi pred preiskovalnim sodnikom, oziroma tudi sedaj pred poroto, posnemamo sledeče: Popoldne 29. novembra so zgoraj omenjeni fantje pili v Horvatovi gostilni blizu Kurotovega mostu, kjer se je izvršilo hudodelstvo. Okoli pol 5. popoldne je tam mimo prišel 16letni Jakob Fekonja, že precej vilen. Ko so ga ti v gostilni zagledali, sta brata Dokel dejala: »Tega bomo nocoj zaklali, denar pa zapili.« Fekonja nič hudega slutel, je šel naprej proti Kurotovemu mostu. Kocbek je prišel tudi po te cesti, toda za njimi. Na njegovo vprašanje, kam gredo, je dobil v odgovor, naj gre z njimi, češ, »nocoj bo še lušno«. Ko je Fekonja dospel do mosta, je Pavel Dokel stopil predenj, mu položil roko na ramo in zaklical: Hallo! Takoj nato je Pavel že tudi zabodel Fekonja z bajonetom v trebuh, nakar je tudi Peter Dokel priskočil z bajonetnim sunkom. Fekonja se je že po prvem vbodilaju zvrnil vznak na tla s krikom: Joj, kaj sem vam storil? Ko je Fekonja že v smrtnem boju ležal na tleh, sta ga brata Dokel še vedno obdelavala z bajoneti, tako da je dobil, kakor že omenjeno, 13 vbodilajev. Tudi ostali trije, namreč Kovačič, Friedau in Kocbek so potegnili bajonete, toda dejansko se napada niso udeležili — tako vsaj Kocbek o sebi trdi, češ, da je on bajonet samo zato potegnil, ker se je zbal groženj obeh bratov Dokel. Ta dva sta mrtvega Fekonja oropala denarja in ure, ki je padla z žepa, in jo je pozneje pobral Kocbek ter jo spravil. Ko je bil mrtvec oropan, sta brata Dokel onim trem zaukazala: Zdal, ko smo ga zaklali, ga moramo tudi proč spraviti. Kdor je dozdaj pomagal, mora tudi pomagati, da mrtvega skrijemo, potem si razdelijo oropani denar. Nato so se oni trije branili mrtvega pomagati odstraniti, storila sta to oba brata Dokel sama. Odnosla sta ga 700 korakov vstran ter ga položila na vrh, kjer so ga še le 5. decembra slučajno našli. Pri tem sta brata Dokel onim trem zagrozila: Kdor kaj o tem izda, se bo z njim tako zgodilo, kakor s Fekonom; Pavel pa se je še pobahal, češ, da je zaradi enega uboja že bil obsojen na samo na deset mesecev, zunaj na fronti, pa jih je še več poklal, zato je bil še odklikovan, kaj je njemu za enega človeka več ali manj. — Tako približno izpove Kocbek, ki se tudi med glavno razpravo rad izdaja za člana Marjine družbe in za izklesanega grešnika. Ugotovljeno pa je, da Kocbek kljub vsemu temu in da mu je bilo od spovednika naročeno, da ta zločin prijavi sodišču, tega ni storil. Pač pa je povzročil preiskavo s tem, da se je splošno govorilo, da Kocbeka grize vest, da se zateka na božja pota in da pri spovedi ni dobil odveze. Ko so ga prijeli, je izpovedal v ravno omenjenem smislu. Razen Pavla Dokel, ki je že iz početka vse tajil, so tekom preiskave vsi obdolženci priznali dejanje, oziroma soudeležbo. Kratko pred glavno razpravo pa so svoje priznanje umaknili in tudi pri glavni razpravi so razen Kocbeka vsi trdovratno tajili, zlasti pa Kavčič, ki je po istih pričajah, ki jih je med preiskavo odklonil kot nepotrebne, ker se prizna soudeležbenim, zdaj pri glavni razpravi skušal dokazati svoj alibi za čas dejanja. Ena priča za obtoženca Friedau je pri zaslišanju govorila tako očividno v prilog obtožencu, da jo je državni pravnik takoj predlagal v preiskovalni zapor radi krivega pričevanja. Ko so se pozno na večer zaslišale vse priče, je celo to zverinsko dejanje izgledalo tako, da ga nihče obtožencev ni zakrivil, ker dočim štiri obtoženci trdovratno tajijo vsako najmanjšo krivdo, Kocbek sam tudi o sebi trdi, da je bil pravzaprav le priča temu zločinu. Razprava se je morala v svrhu nadalje preiskave preložiti. Te preložitve so zdaj kar na dnevnem redu, znanj po deželi pa se ravno v teh časih vrše dan na dan slična predrzna hudodelstva, večinoma od strani mladih fantov, bivših vojakov. Vsa pošteno misleča javnost je prepričana, da bode zagovorništvu moralo ravno v takih slučajih kreniti — družna pota.

Spomnajte se
Družbe sv. Cirila in Metoda.

Slovenskemu Sokolstvu.

Novi Sad.

Navodila za telovadce:
Za vse telovadce Gorenjake, Dolenjake, Ljubljanske in župe Ljubljana I, ter Zirovce, je v četrtek jutraj skušnja v Ljubljani v Narodnem domu in sicer: ob pol 8 uri skušnja za proste vaje za zlet v Prago 1. 1920, ob 8 uri skušnja za nastop na petih bradljah, ob 10-11 skušnja za proste vaje članstva in pregledovanje legitimacij.

Članice imajo skušnjo ob 10-11 v telovadnici na Ledini, Komenskega ulica in se bodo i njih legitimacije pri tej priliki pregledale.

Bratje in sestre celjske in mariborske sokolske župe se priključijo med vojnjo. Navodila dobe od svojih žup. Bratje župni načelniki prinesejo seboj k skušnji točen imenik vseh telovadcev in telovadk. Telovadne obleke v največjem redu, na majah nikakih društvenih odznakov. Telovadne čevlje črne, ravnotako nogavice.

Skupen vlak odhaja iz Ljubljane 26. t. m. ob 1. uri popoldne. Zbiramo se pred Narodnim domom. Društva, oziroma župe vstopijo na najbližjih postajah. Na vseh železnicah so znižane vožnje cene.

Predsedstvo Slov. Sok. Zveze.

Vsem beguncem na znanje.

Begunski svet v Ljubljani daje vsem beguncem brezplačno pojasnila in vseh begunskih zadevah, bodisi v prošnjah, bodisi v slučaju kakih pritožb t. d.

Kjer bo uvidel potrebo, bo begunski svet tudi posredoval pri oblastih in zasebnikih v prilog beguncem in to v stvarih kateregakoli značaja.

V ta namen vabi begunski svet vse begunce brez razlike polika, naj mu čim prej pošljejo svoje popisnice, spisane po tem-le vzorcu:

Ime in priimek družinskega glavarja — t. j. očeta, oziroma matere, rojstno leto, rojstni kraj, domovinska občina, politični okraj in dežela, poklic in stalno bivališče (ulica, hišna številka), pred begom, dalje natančni naslov sedanjega bivališča in s čim se peča sedaj; ima v domovini kaj nepremičnega imetja ali ne ter kdaj (mesec, dan, leto) je bil vsled vojne prisiljen bežati z doma. Tudi naj vsakdo sporoči v popisnici ali bi bil voljan ali ne in če je morda ranjen. V slučaju, da je kak član katere družine padel v vojni, oziroma če se ne ve, ali je živ ali mrt, naj se naznani v popisnici tudi to.

V tem smislu in s temi podatki naj se nato po vrsti popišejo vsi družinski člani.

Vabilo begunskega sveta velja vsem beguncem brez razlike, tudi tistim, ki se nahajajo po taboriščih, duhovnikov, uradnikov, učiteljem, vpojenjem, dijakom, železničarjem, trgovcem, obrtnikom itd., kajti begunski svet hoče sestaviti seznam vseh beguncev, kar mu zelo olajša delovanje pri zastopanju njih koristi, kakor tudi direktno obveščanje z njimi, ko jim bo treba kaj sporočati.

Vljudo prosimo našo inteligenco, naj beguncem pri sestavljanju popisnic pomaga, jih bodri, da iste čimprej vpošljejo. Najbolje bi bilo, ako bi v vsakem kraju 3 ali 4 inteligentne osebe kar same vzele v roke to popisovanje in nam poslale izdelek v skupnem zaviti na naslov: Begunski svet v Ljubljani, Pražakova ulica 3.

Ker je zadeva velike važnosti in nujna, kajti gre za enotno ureditev pomoči beguncem v vseh oziirih, prostimo ponovno, naj se vsi begunci točno in čim najhitreje odzovejo našemu vabilu. Odzvati se je pismeno.

Begunski svet v Ljubljani.

Dnevne vesti.

Pozor! Jutri se ustavi dopošiljanje »Slov. Narod« vsem onim naročnikom, ki so zamudili v maju rok nove naročninske vposlatve, dasi smo jih opozorili in priložili jim žke.

Vidov dan v Ljubljani. Na sestanku gospej, gospodičin in gospodov, ki bodo vodili in izvrševali prodajo cvetlic in spominskih znakov na korist invalidov, se je sklenilo, da se bo prodajalo v soboto 28. in v nedeljo 29. t. m. Na čelo te dobrodelne akcije so poleg dam, ki imajo v prirejanju cvetličnih dni že veliko spretnost, stopili slušatelji naše tehnike v zvezi z abiturijenti tukajšnjih srednjih šol. Sestanke poživljajo gospodičin prodajal in gg. spriemljevalcev je v soboto, 23. t. m. ob 8. jutraj v magistratni dvorani, kjer bo obenem blagajna in skladišče cvetlic in znakov. Zeleni je, da se prikladi še več gospodov in gospodičin, ker je raztegniti prodajo tudi na Spodnjo Sisko in Ljubljanske predkraje. — V petek 27. t. m. ob 7. zvečer se vrši pred Mestnim domom sestanek vseh ljubljanskih prosvetnih društev, kolikor možno v krojih in z zastavami. Ljubljanski gasilci in določeni člani društev bodo poslovali kot radovoljni reditelji. Pred domom se postavi govorniški oder, na katerem bo imel svečanostno besedo vseučiliški profesor dr. Fran Ilešič. Pevska društva zapoje pod

vodstvom gosp. ravnatelja Mat. Hubada pred govorom in no govoru primernej h m m l. — Na Vidov dan, v soboto, dopoldne se vršita službi božji v »Kofski stolni in v pravoslavni cerkvi. Zvečer se vrši v dramskem gledališču slavnostna predstava Fr. K. Meškove drame »Na smrt obsojeni?« — V nedeljo 29. t. m. popoldne se priredi v opernem gledališču srbskim vojakom brezplačna predstava.

V četrtek, dne 26. junija 1919 ob pol 20 uri se vrši v veliki dvorani Mestnega doma v Ljubljani shod zaradi stanovanjskega vprašanja v Ljubljani. Okolnost, da se nahaja tu nad 800 družin nastavljenecv državnih, deželnih in drugih avtonomnih uradov, ki ne morejo najti primernih stanovanj, je dala zaupnikom teh strank povod, da se začne smotrna akcija v prid teh družin. Predpriprave so končane, in akcijski odbor sklicuje v informativne svrhe gori rečeni shod. Ker gre za zelo važno akcijo, ki leži v interesu javnosti v obče, si dovoljujem prositi, da blagovoli p. n. poslati na ta shod svojega zastopnika.

Iz vrst pregnanih železničarjev nam pišejo, da jih zmerjajo z begunci ljudje, katerim to najslabše pristaja. Ti reveži izgnani so prišli ob vse in po večini so še brez strehe. Treba le iti pogledat pod Tivoli, proti Rožniku pa se pogostoma dobi take reveže, ki morajo pod milim nebom prenočevati. To so železničarji z našega juga. Stanovanjska beda v Ljubljani je velika. Mož tukaj brez strehe, družina pa še v Trstu. Pa je poslal železničar svoji družini denar in je moral šteti za 300 lir 1100 kron. To je strašno. Ali nima vsak denarja in družine morajo trpeti lakoto. Ne maramo danes že omeniti onega uradnika na državnem kolodvoru, ki nas zmerja z begunci, ali o prvi prihodnji priliki se to zgodi.

Vračajo se v Slovenijo številni ruski vietniki, ki so bili med vojno zaposleni na Slovenskem, a so se po prevratu vrnili v svojo domovino. Pravijo, da so razmere pod boljševiškim gospodstvom v Rusiji sedaj take, da poštenemu človeku ni več mogoče tamkaj živeti. Zato so zapustili svojo nesrečno domovino in iščejo sedaj zatočišče v Sloveniji, kjer so že med vojno našli toliko dobrih prijateljev.

Za otroško bolnico sta dala gospa Steinitz 500 K in dr. Bogdan Derč svoj honorar za brošuro »Dojenček« 400 K.

Pod državno nadzorstvo so postavljene Ivan Friedl, lastnik hotela »Merano« in lekarnarji Al. Sirak, Viktor Savost, Friderik Prull in V. König, vsi v Mariboru. Za Friedlovega nadzornika je imenovan Štefan Zeklan v Mariboru, za nadzornika lekarnarjev pa magistrer Ivan Vidmar v Zagrebu, Ilica št. 64.

Važen shod »Zveze jugoslovanskih železničarjev« — podružnica Maribor se je vršil v nedeljo dopoldne v Narodnem domu. Govorila sta med drugim gg.: Deržaj, predsednik »Zveze« iz Ljubljane, ter Jarh, predsednik mariborske podružnice. Za celo Slovenijo važne točke iz obeh govorov in resolucijo, namenjeno na osrednjo vlado, priobčimo prihodnjik.

Okraj šolski komisariat v Velikem pozivlja vse učitelje-begunce, da čimprej nastopijo svojo službo. Vzrok morebitne zakasnitve nastopa naj brzotajno javijo.

Zveza vojnih invalidov naznanja, da je umrl član tovariš Simič Josip v Gaberje pri Celju, kateri je šele 14 dni kod zaveden član deloval v prid šole osnovani organizaciji. Pogreb njegov se je vršil dne 19. junija 1919 popoldan, katerega udeležila se je tudi deputacija zveze in z kratkim nagrobnim govorom, iskazala zadnjo čast. Z isto priložnostjo je podala gospi umrlega prvo podporo od 100 K. Iskreno sožalje izreka odbor.

Darovali so dosedaj zvezi vojnih invalidov za Štajersko s centralo v Celju, sledeči dobrotniki iz Celja za povzdigo organizacije in ustanovitve podružnic: A. Westen 1000 K, Josip Kurbisch, Daniel Rakusich po 500 K; Ivo Čater 300 K, Zavodnik Andrej, Josip König, Ivan Koss, Avgust Lakitsch, Kino Gaberje po 200 K; Viktor Wogg, Ivan Jellenz, Ivan Hönigmann, Fr. Skoberne, Rud. Sternecki, Ana Bobek, Karol Loibner, J. Oswatich, Josip Jarmer, Maks Rauscher, Karl Teppay, Ludvik Junger, Gorifar & Leskošek po 100 K; Fr. Rebenushegg 60 K; Ivan Jellenz (podružnica) Ivan Dečko, Lukas Putan, Fr. Karbeutz, Josip Achleitner, Fr. Urch, Ivan Mastnak, Fr. Vošnjak, Ivan Ravnikar, Josip Zamparatti, Družina Achleitner, Fr. Strupi, Fr. Krick, Josik, Lekarna pri Mariji pomagaj, Terezija Kuder, Josip Weren, Fr. Mossmann, Anton Kolenc, Cili Rožič, Fr. Plevčak, Konrad Četk, Milan Hočevar, Fr. Katsch, Herzog, Ivan Kullich, Bruta Molan, Martin Taček, Avg. de Toma, Fr. Raech, Fr. Pacchiallo po 50 K; A. Ermene, G. Gsund in Olga Matuschka, Rafko Salmič, Slamič & Urbančič, Helena Kračič, Jakob Lopan, Anp. Vanič, Fr. Katlovšek po 40 K; J. Zorini, M. Fröhlich, David Schacht, R. Kolenc, Fr. Petechuch, Adolf Peressich, Lambert. Chiba po 30 K; Stanko Golobčan 25 K; Josip Gračner, Stival, F. & Luka, Iv.

Matkovič, Fr. Krajnc, Fr. Nerač, Ivan Sveti, Rud. Kovarčič, Josip Pera, Fr. Leskošek, Alojs Fabian, Ludvik Kossar, Fr. I. v. Bacho, Vinko Kukovec, Fr. Počnik, Henrik Findelsen, F. R. Koren, Ana Standinger, Karol Bretschka, Fr. Čatar po 20 K; Kapus & Kokoli po 15 K; Ana Kolenc, Pavla Kancian, Pollandt po 10 K; Vencei Schrun 5 K; Strašek 2 K; državni redarji iz Celja na odslužbo rakavi 101 krono; nastavljenici trvdke D. Rakusich skupaj 100 K. (Skupna vsota 7648 K.) Za sprejeta darila izreka iskreno hvalo odbor.

Nezgodna ameriškega avtomobila v Slovenski Bistrici. V soboto zvečer je v Slov. Bistrici avmeriški avto št. UE 18.322 (sergeant Frank Johnson) povozil nekega otroka tako nesrečno, da je otrok obležal na licu mesta mrtve. Amerikanci so seveda pripravljani na primerno odškodnino.

Tajna prostitutka in tatava Angela Pustavrh je bila aretovana, ker je vkradla A. J. iz Domžal v hotelu Lloyd 500 K.

Tatvino na postrešju sta izvršila Karel Hlebs in Ferdo Verstovšek, kleparska delavca, ko sta na Miklošičevi cesti št. 6 streho popravila. Vzela sta iz zaklenjene shrambe dve monarski obleki v vrednosti 1500 K. Ko je bila tatvina policiji naznanjena, je Hlebs eno obleko že prodal starinarici Veličkonja, katerega se bo seveda zaradi nakupovanja ukradenih stvari morala zagovarjati pri sodišču.

Pet konjskih uzd in dve vozni odeji (plhti) je nesel Pečjak Alojz k nekemu znancu, da mu jih ta spravi dokler ne najde kupca. Zaloten od stražnika, ni vedel prav povedati, kje je vse dobil in rekel, da je vse stvari našel ob 4. uri jutraj za nekim plotom pri kolodvoru. Stvari so se zaplenile, Pečjaka pa se je oddalo sodišču.

Predržen tat je prišel ponoči v hlev posestnika Frana Ogrulka v Mostah pri Kamniku, gnil kobilo iz hleva in jo vpregel z volovsko opremo v voz, ki je stal pred hlevom ter se odpeljal proti Škofji Loki. Kobila je stara 12 let, pikastobela, črni rep jej sega do kolen, na desni pleči sprajda je ranjena. Voz je nov, na štirih peresih, s prostim tekom. Upanje je, da se bo tatu kmalu izsledilo.

Kultura.

Repertoar Narodnega gledališča. Drama 25. junija Bajka o volku. Abonma A 66-26. junija četrtek popoldne Ljstnica. Neizprosní stražnik, dijaška predstava. Izven abonma 27. junija petek zaprtjo 28. junija sobota Na smrt obsojeni (Vidov dan) B 68, 29. junija nedelja Na smrt obsojeni. Abonma B 68. Opera 25. junija sredo Zongler. Abonma B 3/69. 26. junija četrtek Jevgenij Onegin. Izven abonma 27. junija petek zaprtjo.

Iz gledališke pisarne. Ker je gospičina Thalerjeva obolela in jo muči hud kašelj, se ne vprizori v sredo, t. j. 25. t. m. predstava Madame Butterfly, kakor je bilo napovedano, temveč predstava Zongler za abonma B 3/69.

Pevsko društvo »Ljub. Zvone« Današnja vaja odpade. Ves moški zbor ob 20. uri v Glasbeno Matico k skupni skušnji za Vidov dan. Odbor.

Prvi koncert »Glasbene Matice« v Mariboru preteklo soboto zvečer v srebrni dvorani Götzove pivovarne, je imel tak nepričakovani krasen uspeh, da more biti ustanovitelj tega kulturnega podjetja, g. deželni sodni svetnik Dev, že danes popolnoma uverjen, da »Glasbena Matica« ne ostane samo pri osnutku in omejena le na moški pevski zbor, marveč, da se brez posebnih težkož takoj prične na razširjenje celotnega dela. Pred vsem na je treba dosedanjí pevski zbor izpopolniti tudi z ženskimi močmi. Koncerta se je udeležilo tisoč oseb vseh slojev, mnogo tudi iz dežele. Tako vodja koncerta, g. Oskar Dev, kot njegova sestra, ga. Costaneraria, v vzorno uspeših solo — nastopih sta žela viharne ovacije. Nastop pevskega zbora je bil tako umetniško popoln in tudi sicer tako dobro discipliniran, kakor ga Mariboru še ni videl. Toliko za danes v splošnem.

Spored II. produkcijske gojencev Glasbene Matice v sredo, 25. junija t. l. 1. Bayr-Halevy: Fantazija na motive iz opere »Zidinja«. Na klavir igra gđ. Vera Gogala. Sola gđ. K. Praprotnikova, V. r. 2. Hubay: a) Molitev. b) Bolero. Na gosli svira g. Janko Pompe. Sola g. J. Vedra, V. r. 3. F. S. Vilhar: a) Kam, b) Ukasi. Pesmi poje g. Ivan Repovš. Sola g. M. Hubada, I. r. 4. Mendelssohn: Pesem brez besed v G-molu. Na klavir igra gđ. Verena Josin, Sola gđ. D. Koblerjeva, VIII. r. 5. J. Pavlič: a) Padale so svetne sanje. b) Pastirica. Pesmi poje gđ. Helena Milnar. Sola g. M. Hubada, III. r. 6. Moszkowski: Bolero. Na gosli svira g. Alojzij Šono. Sola g. J. Vedra, V. r. 7. J. Offenbach: Arja iz opere »Hoffmannove pripovedke«. Poje gospa Marija Golobič. Sola g. M. Hubada, V. r. 8. a) Moszkowski: Melodija, op. 54. b) Godard: Serenade Florentina, op. 126. Na klavir igra gđ. Zora Zarnik. Sola g. M. Doležalova, VII. r. 9. a) J. Prochaska: Tak al lepa, b) E. Adam: Jendec. Pesmi poje gđ. Helena Milnar. Sola g. M. Hubada, III. r. 10. a) L. von Beethoven: Romanca, op. 50.

b) Schubert: Oboleva. Na gosli svira gđ. Emilija Pešensol. Sola gđ. St. Hajkovec, VI. r. 11. J. Pavlič: Mehurčki. (Is Zupančičevega Cicibana). Pesem poje gospa Marija Golobič. Sola g. M. Hubada, V. r.

Gospodarstvo.

REŠITEV STANOVANJSKEGA PRAŠANJA.

Stanovanjski bedi v Ljubljani se more od pomoči na dva načina in sicer naprava provizorijev ali pa definitivnih hiš. Prvo je, ne oziraje se na velike pomankljivosti, iz gospodarskih vzrokov docela neracionalno in v poštev pride edino le zgradbo novih definitivnih hiš. Sedanjim razmeram odgovarjajo bi morala biti izpeljava teh hiš popolnoma priprosta. Posledica tega je, da bi v nekaj letih služile te hiše kot stanovanja nižjim uradnikom in delavcem. To se mora upoštevati že pri projektiranju in sicer glede na stavbeni prostor, kakor tudi na razdelitev stanovanjskih prostorov v hiši sami. Najprikladneje bi bile torej enonadstropne hiše z osmimi stanovanji po 2 sobi, a kuhinjo in pritlikinami. Da se pa stanovanjski bedi vsaj nekoliko odpmore, bi se moralo zgraditi več takih hiš.

Največje pomisleke in zapreke pri tem nam dela glavni gradbeni material, namreč opeka, ki je silno draga in katere najbrže v toliki množini niti ni na razpolago. Vrh tega nam primanjkuje zidarjev.

Vsled tega moramo seči po nadomestitlu, katero nam omogoča hitro grajenje stavb, katero ima iste prednosti in svojstva, kakor opeka in ki nam je na razpolago po najnižji ceni.

Tem zahtevam je možno ugoditi na sledeči način: Stavbni prostor naj se določi tako, da se pri izkopu za temelje in kleti pridobi dovolj gramoz za betoniranje temeljev. Na te se postavi železobetonsko ogrodje za stene in stropje. Glavne stene bi bile dvojne 10 cm debele iz »Schlackenbetona«, med katerimi se pusti 20 cm zračnega prostora za izolacijo. Ostale stene, istotako iz »Schlackenbetona« 10 cm močne. Stropi bi bili betonski med železobetonskim ogrodjem. Vse stene bi bile popolnoma gladke ometane s finim ometom. V svrhu hitrejega in cenejšega grajenja, bi bilo umestno napraviti skupine po 6—10 takih hiš.

Pri ugodnih vremenskih razmerah in pri praktičnem vodstvu bi bilo mogoče postaviti tako skupino hiš še v letošnji sezoni, ako bi se pričelo z delom takoj. Stroški ene take hiše bi znašali približno 225.000 K, napram enako veliki hiši iz opeki, ki bi stala 270.000 kron.

Kopalna naprava. V begunskem taborišču Strnišče pri Ptuj je napredaj večja kopalna naprava s parnimi kotli in vso opremo. Seznam se nahaja pri Gospodarski komisiji. Interesenti naj vložijo pismene ponudbe najkasneje do 20. julija pri Gospodarski komisiji, katere si pridrži pravico, oddati napravo najprimernejšemu ponudniku.

Društvene vesti in prireditve.

Društvo zasebnih uradnikov in uradnic na slovenskem ozemlju s sedežem v Ljubljani. Izredni občni zbor se vrši v nedeljo, dne 29. junija 1919 v dvorani Mestnega doma. Dnevni red: 1. Poročilo predsedništva. 2. Sprejetje poslovnika. 3. Sprejetje pravilnika o podporah. 4. Reforma bolniškega zavarovanja. 5. Slučajnosti. Začetek ob 9 uri dopoldne. Člani in članice se vabijo, da se radi sklepčnosti zanesljivo obnega zbora polnoštevilno udeležijo. V slučaju nesklepčnosti se vrši izredni občni zbor s istim sporedom tekoma 8 dni, ki je sklepen ob vsakem številu udeležencev. Odbor.

Odvetniška zbornica. Redni občni zbor, ki je bil določen koncem tega meseca, se je moral odložiti, ker je zbornični predsednik moral odpotovati v Beograd radi javne zadeve.

Društvo drž. uslužbencev kraljevstva Srbov, Hrvatov in Slovencev za slovensko ozemlje ima odborovo sejo 26. t. m. ob 20 uri v običajnem lokal. Polnoštevilno! Odbor.

Društvo SHS žena sa sirečad ima v sredo 25. t. m. ob 3 popoldne odborovo sejo v posvetovalnici na magistratu. Vsi odborniki in vse odbornice se radi važnosti vljudo vabijo.

Čebelaraki shod v Leskovcu pri Krikmu. Na praznik sv. Petra in Pavla popoldne ob 3 uri bo čebelaraki shod v Leskovcu pri Krikmu v novi šoli. Ustanovi se čebelarska podružnica.

I. splošno društvo jugoslovanskih vpojenecv v Ljubljani vabi svoje člane, da glasom društvenih pravil § 9. poravnajo mesečne prispevke, odnosno pridejo po članske izkaznice v Novo ulico št. 5 do 3. julija. Obenem prosimo za na shodu določeni točni prispevek k stroškom za deputacijo v Beograd.

Pododbor »Družnaja Gimnasia« Srbov, Hrvatov in Slovencev v Ljubljani je v svoji seji z dne 15. junija enozglasno sklenil in odposlal vdanostno brzojavko Njegovemu kraljevemu Veličanstvu kot protektorju »Družnaja«, na

katero je Pododbor sprejel sledečo brzojavko: »Primio sam sa zadovoljstvom nezdrav pozorišnih umetnika iz Ljubljane ne in želim Udruženju njihovom najljepši uspeh. Kabinet Njegovog veličanstva kralja, službeno Aleksander.

Stanovska zveza akademikov, podružnica v Ljubljani (slušatelji tehn. vis. teč.) se najiskrenije zahvaljuje p. t. društvu inženjerjev in še posebno slavnemu kuratorju začasnega tehniško-visokoškolskega tečaja v Ljubljani, za ogromni trud in brezprimerno požrtvovalnost o priliki ustanovitve tehniško-visokoškolskega tečaja v Ljubljani, s prošnjo, naj se ji tudi nadalje še ohrani blagohotna naklonjenost. — Odbor S. Z. A.

Podporno društvo »Fond slovenske emigracije« v Švici je svojo nalogo dovršilo, vsled česar preneha »Fond« je prejel: Od slavne Narodne vlade v Ljubljani 2000, od američanskih Slovencev 2376 in od društva »Krek« v Zenevi 1100, dakle skupaj 5476 švicarskih frankov, kar reprezentuje po sedajnem valutnem stanju 32.212 kron. Cela ta svota se je razdelila med podpore potrebne in talste vredne slovenske emigrante. Moji intervenciji v imenu fonda se je tudi posrečilo, pri američkem Rdečem križu doseči podporo za vrnitev emigrantov v domovino in sicer so dobili potrebni emigranti za vožne stroške direktno od Rdečega križa vsaki vsoto 200 švicarskih frankov in deloma potrebno zimsko obleko, perila, obuvila, klobuk itd. Ustrežem prijetni dolžnosti, ko s tem gori navednim darovalcem v imenu »Fonda« izrečem gorko zahvalo za darila! Collonge sur Terriette (Švica) dne 15. junija 1919. Mihael Vošnjak, bivši upravitelj »Fonda«.

Najnovejša poročila.

(Naša izvrtna poročila.)
NEMČIJA PODPISE MIR V ČETRETEK.

Pariz, 23. junija. Nemčija podpisše mirovno pogodbo brez vsakega pridržka. Ceremonija podpisa mirovne pogodbe se izvrši v četrtek dne 26. t. m.

ČETVORICA O KOROŠKI.

Pariz, 22. junija. Svet Četvorice je odločil v vprašanju celovške kotline, da se razdeli v dve con. Severno naj imajo zasedeno Avstrijci, južno pa Jugoslovanci. (Kod gre meja teh dveh con, ni povedano.)

Aprovizacija.

+ Amerikansko blago za otroke do 6 leta se deli na izkaznice, katere imajo stranke že v rokah le še v torek 24. t. m. in v sredo 25. t. m. ob 8 do 11 ure in od 3 do 5 ure popoldne. — Zamudniki, ki še nimajo izkaznic za američansko blago, pa pripadajo A. B in C oziroma I. in II. uradniški skupini, dobe izkaznice za američansko blago le še v sredo 25. t. m. in četrtek 26. t. m. na Poljanski cesti št. 13 in sicer: I. A in B skupina ubožne akcije dne 25. t. m. ob 8 do 11 ure dopoldne in 2. C ter I. in II. uradniška skupina dne 26. t. m. ob 8 do 11 ure dopoldne. — Vsaka stranka mora prineseti s seboj izkaznico ubožne akcije in za otroke do 3 leta zeleno izkaznico za zdrab, — za otroke od 3 do 6 leta pa krstni izpisek. Pozneje se izkaznice ne bodo prav nikomur več izdale. Kdaj dobe novo prilaženi zamudniki blago — se pravočasno objavi v listih.

Poizvedbe.

200 K nagrade, kdor prinese izgučljene potni list Ljubljana-Trst, glaseč se na Grebo Borovich. Odda se: Ban, Wolfova ulica št. 12.

Izgubila se je lovska psica fermačka. Psica je rjave barve z belo liso na prsih in slihi na ime Priba. Odda naj se proti dobri nagradi pri hišniku, Čopova ulica št. 19.

Našla se je v četrtek zvečer v Wolfovi ulici damska zapestnica. Dobi se na Poljanski cesti št. 73, I. nadst. na desno (pri g. D. L.)

Izdajatelj in odgovorni urednik: Valentin Kopitar.
Lastnina in tisk »Narodne tiskarne«.

Za bolečino tolažeča vdrgnjenja jemljimo Fellerjev antiseptični, bolečino tolažeči »Elsa« — fluid« 6 dvojnatihi ali 2 specialni steklenici pošlje za 24 kron lekarnar E. V. Feller, Stubica, Elsatrg št. 238 (Hrvaško). Naj bi bilo vedno pri hiši. Od mnogo zdravnikov priporočeno. Daleč čez stotice zahvalnih pisem. Omot i poštarina se dodaje računaju posebno, ali najjeftinije, što se više dakle na jednaputa naruči, tim se više prištedi. (vo)

Poslano.*

Z ezirom na notico v »Slov. Narod«, da sem v zvezi z železničarji, ki so kradli sladkor na kolodvoru, isjavljam, da nimam s temi ljudmi nobenih stikov in da je bil sladkor svečer v moji odsotnosti in brez mojega dovoljenja postavljen v moj hlev.

Ljubljana, dne 24. junija 1919.
Karolina Schiffrer.

* Za vsebino tega spisa je uredništvo odgovorno, kolikor dolga žalba.

Mila znamke Srna

ne doseže in ne prekaša nobeno druge milo.

Tvornica mila in sode IGNAC FOCK, Kranj.

Kupiva proprijetetne predmete večje žage i.s.: 2 polno-jarmenika (Vollgatter), eden 36 col., drugi 24 col.; prostornine; nekaj cirkularnih žag z mizami; 1 parni stroj (lokomobila) 30—50 HP, kurjava z žaganjem in drvnimi odpadki (štabeln ali provizorično urejen); 1 točilo (Drehscheibe), vagonete itd.; 10 vagonov železnih tračin za gozdno železnico 5—8 m dolžine po tekočem metru, profil 7 kg težo. — Ponudbe na: **BRAČA JANEŽIĆIĆ, trgovina i lesom, Zagreb, Kukovičeva ulica 3.** 6314

Prva hrvatska tvornica za električno industriju Zagreb
Ivan Paspas
ZAGREB: Tovarna in poslovalnica Gundulićeva ulica 41.
Prevzema urejenja električnih pogonov. Velika zaloga električnega pribora. Zaštuje na veliko in malo. Specijalno olje za mazanje električnih strojev. Tvarniško popraviljanje električnih strojev. Tovarna žepnih baterij »CROATIA«

Razpis službe

ravnatelja dež. dobrodelnih zavodov.

Razpisuje se v popolnitev služba ravnatelja deželnih dobrodelnih zavodov v Ljubljani s prejemki 6. činovnega razreda drž. uradnikov t. j. z letno plačo 6400 K in aktivitetno dolado letnih 1288 K.

Prosilci za to službo naj vložijo svoje s pričevali opremljene prošnje do 15. julija 1919. pri podpisani komisiji.

Komisija za začasno vodstvo in likvidacijo deželne uprave.
V Ljubljani, dne 17. junija 1919.

Povsod luč!

Majhne električne razsvetljevalne centrale.
na bencinov motor z akumulatorji ali brez njih.

Naprave za razsvetljevanje:
graščin in kmetskih hiš, gostilen in kavaren, obrtnih obratov, kinov in zabavišč.

Needvisimo od mestnih in podeželnih central.

Bencinski motorji vseh konjskih sil dobavni točno iz tvornice

PHILIPP R. HAMBER, H. m.-b. H.,
Dunaj (Wien) VII., Neubaugasse 38.

POZOR!

Cenj. gg. trgovcem, občinstvu in drugim odjemalcem priporočam
zalogo brunšviških salam
kakor tudi salam iz gnjati po najnižjih cenah.

Pri tej priliki opozarjam, da je moja tvornica za izdelavo različnih salam, klobas in klobasic prve in edine jugoslovanske podjele na Kranjskem. — Moja tvornica bila je že v letu 1904 na mednarodni razstavi v Parizu odlikovana. — Pričakujoč mnogobrojnih naročil jamčim za točno in solidno postrežbo.

Z odličnim spoštovanjem

Franz Golob,
mesar in prekajevalec v Sp. Šiški pri Ljubljani.

Oglas.

Policijska direkcija u Sarajevu treba oko stotinu policista. Uvjeti su za primanje u policijsku službu: da je molitelj 1. državljaniin Kraljevstva Srba, Hrvata i Slovenaca; 2. potpuno zdrav; 3. neporočan; 4. svršio najmanje potpunu osnovnu školu i da zna dobro čitati i pisati latinicom i ćirilicom; 5. služio u vojsci i postigao makar šest kaplara; 6. dovršio 24 godine, a ne prekoračio 36 godina. Dohoci su za neoženjene osim stana, odjela i obuće 5012 K godišnje, a za oženjene 5576 K godišnje osim odjela i obuće. Oženjeni dobivaju osim toga za svako dijete po 300 K godišnje više.

Reflektanti neka pošalju molbu za primanje policijskoj direkciji u Sarajevo putem svoje nadležne političke vlasti, a molbi neka dodaju: 1. svjedocbu ponašanja; 2. krštenicu odnosno izvada iz registra rođenih; 3. domovnicu; 4. posljednju školsku svjedocbu; 5. vojničku knjižicu ili otpustnicu; 6. vjenčani list, eventualno krštenicu (ili izvatek iz registra rođenih) djece.

Policijska direkcija u Sarajevu.
Broj 18134/19. 6265

Trgovina vina na veliko

Andrija Golubić

Zagreb, Juristička ulica 10.

PRODAJE:

Vino belo in rdeče, staro in novo, moslavinsko, graševino. Rum najbolje vrste do 40 %, jakosti, fini aroma, Slivovko lanskó in dveletno, enkrat in dvakrat žgano, do 40 %, jakosti, od modrih bosanskihi sliv, najboljsh obče. Vse na vagone in manjših količinah, hitro in točno odpremljanje! Posredujem za vsakovrstno nabavo živih, gospodarskih proizvodov itd. — Zastopnik za Ljubljano in okolice

Ivan Koželj, Tržaška cesta št. 27.